

Nova ustava kraljevine Jugoslavije

Manifest Nj. Vel. kralja — Besedilo nove ustave

Že včerajšnji drugi izdaji smo obvestili večino čitateljev o zgodovinskem preokretu, ki ga je doživela Jugoslavija v noči od 2. na 3. september. Nj. Vel. kralj Aleksander je sporočil na seji ministrskega sveta, ki se je vršila pod njegovim predstvom, da se je odločil dati državi in narodu demokratično ustavo, ki bo postavila izvajanje nacionalne in državne politike na širšo, demokratično osnovo neposrednega narodnega sodelovanja.

V posebni izdaji smo včeraj dopoldne objavili nato že tudi manifest Nj. Vel. kralja in celotno besedilo nove ustave, ki so jo včeraj prinesle »Službene Novine«.

Zgodovinska seja ministrskega sveta

BEograd, 2. septembra. AA. Rezultati dela dosedanjega režima — pred vsem na polju pomirjenja strankarskih in političnih strasti in ublažitve verskih sporov, ureditve uprave in izenačenja zakonov ter ozdravljenja gospodarskih razmer — so omogočili Nj. Vel. kralju Jugoslavije, da da, zvest svojim demokratičnim tradicijam, čustvom in besedam, s katerimi je opetovano izjavil, da je režim 6. januarja 1929 samo sredstvo, a ne cilj, državi ustavo in narodu politične pravice in svobode.

Pred tem činom je bila danes sestavljena velika nacionalna vlada, v katero so poleg dosedanjih (nov vstopile številne osebe z velikim ugledom in imenom in prejšnjega političnega življenja).

Nocoj ob 19. uri je bila v kraljevem dvorcu na Dedinju seja ministrskega sveta pod predsedstvom Nj. Vel. kralja. Seji so prisostvovali poleg predsednika vlade, generala Petra Živkovića, vsi ministri, razen ministrov dr. Voje Marinkovića, Andre Stanića in Ivana Pucija, ki so bili odsotni iz Beograda. Nj. Vel. kralj je imel govor, v katerem je izrekel priznanje kraljevski vladi za vnesto in uspešno delo in napovedal, da je došel trenutek, ki ga je naznanil v manifestu z dne 6. januarja 1929, da bo dal državi in narodu novo ustavo. Nato je pozval ministra dvora, naj prečita besedilo ustave, ki bo jutri objavljena narodu, in da seznani kraljevsko vladu z vsemi odredbami usta-

ve. Ko je minister dvora prečital besedilo ustave, je Nj. Vel. kralj želel, naj bi nova ustava prinesla narodu vso srečo.

Nato je predsednik vlade general Peter Živković izrekel Nj. Vel. kralju zahvalo, v kateri je poudarjal, da so bili skromni sadovi dela kraljevske vlade doseženi s pomočjo vzvišenega zaupanja in vzornega primera Nj. Vel. kralja.

Nj. Vel. kralj je obdržal vse člane ministrskega sveta na večerji, po večerji pa se je razgovarjal z vsakim ministrom posebej. Ob 10. se je kralj ljubizno poslovil od ministrov, nakar so ministri zapustili dvor.

Nom. Priznane veroizpovedi samostojno urejajo svoje notranje verske posle in gospodarijo s svojimi fondi in s svojo lastnino v mejah zakona. Nihče ni prisiljen, da svojo veroizpoved javno izpoveduje. Nihče ni dolžan sodelovati pri verskih dejanjih, svečanostih in obredih, razen pri državnih praznikih in svečanostih in v kolikor bi zakon to odredil za osebe, ki so podvržene roditeljskim, varuškim ali vojaškim oblastem. Sprejete in priznane vere lahko vzdržujejo stike tudi s svojimi verskimi vrhovnimi poglavarji v inozemstvu, ako to zahtevajo duhovni predpisi posamezne veroizpovedi. Način, kako naj se vzdržujejo ti stiki, bo uredil zakon.

V kolikor so v državnem proračunu za posamezne veroizpovedi predvidena sredstva, jih je treba deliti med posamezne priznane veroizpovedi v razmerju števila njihovih vernikov in stvarno dokaznih potreb.

Verski zastopniki ne smejo uporabiti svoje duhovne oblasti v molitnicah ali s pomočjo napisov verskega značaja ali sicer v svoje zasebne ali v strankarske svrhe. Ravno tako se ne sme dopustiti, da bi se vršila v molitnicah ali o priliki verskih shodov in manifestacij kakršnakoli politična agitacija.

Vsak sme v mejah zakona izražati svoje misli z živo ali pisano besedo, s slikami in z drugimi primernimi sredstvi.

Državlani imajo pravico združevanja, zborovanja in dogovarjanja v mejah zakona. Uduženja ne smejo sloneti na verskih, plemenskih ali regionalnih osnovah v strankarsko-politične svrhe ali v svrhe telesne vzgoje. Na shode se ne sme prihajati z orožjem.

Državlani imajo pravico prošnji. Prošnje sme podpisati eden ali več državljanov, kakor tudi vse pravne osebe. Prošnje se lahko predlože vsem oblastem brez razlike.

Znanost in umetnost sta svobodni.

Razen državnih javnih šol lahko v mejah zakona obstoje tudi zasebne. Osnovno šolanje je obvezno. V državnih šolah je pouk brezplačen. Vse šole morajo dajati moralno vzgojo in razvijati državljansko zavest in duhu narodnega edinstva in verske strpnosti.

Vse ustanove za izobraževanje so pod državnim nadzorstvom.

Neprekršljiva je tajnost pisem, brzojava in telefona, razen v primerih ka-

Beograd, 4. septembra AA. Nj. Vel. kralj je včeraj izdal naslednji manifest:

Mojemu dragemu narodu!

Čuvanje narodnega edinstva in državne celote je moja sveta dolžnost in najvišji cilj moje vladavine. To je bila pobuda in glavna naloga režima, ki sem ga uvedel 6. januarja 1929. leta. V svoji besedi, ki mi jo je nalagala ljubezen do domovine, sem svojemu dragemu narodu odkrito pojasnil vse težkoče in nevarnosti, v katere sta zašla naše nacionalno življenje in državna celota.

Te težkoče so bile tolike, nevarnosti tako resne, da so zbudile globoko skrb vseh rodoljubov in rušile narodno dušo. Vsi, ves narod je videl, kaj je vzrok temu zlu in se je zavedal velikosti tega zla; zato je razumel in s popolnim zaupanjem sprejel moje sklepe.

Visoka nacionalna zavest in zdrav razum sta vrlini, ki ju je naš narod vsekdar kazal v resnih trenutkih svoje zgodovine. Moje zaupanje v narodovo ljubezen in v njegove moralne sile mi je nudilo sigurno podlago za vse ukrepe pri urejevanju razmer v državi.

Srečen sem in ponosen, da je ves moj dragi narod od prvega trenutka razumel moje namere in ukrepe in z enodušnim javnim odobravanjem močno podprl izvedbo mojih sklepov. S to veliko in široko narodno pomočjo je bilo doseženo v sorazmerno kratkem času, da so bile izvršene velike nacionalne in državne naloge v korist trajnih osnov zdravega državnega življenja.

Kraljevini Jugoslaviji, sprejeti s toplo nacionalno dušo od vsega jugoslovenskega naroda, so potrebni pogoji za silen polet in veliko nacionalno bodočnost.

Prepričan, da dopuščajo doslej doseženi sadovi dela, zdrave politike, nacionalne zavesti in narodovega izkustva, da se pristopi k ustvaritvi in definitivni organizaciji onih ustanov in one državne ureditve, ki bo najbolj ustrezala narodnim potrebam in državnim interesom.

Sklenil sem, da postavim dosedanje delo pri izvajanju nacionalne in državne politike na širšo osnovo neposrednega narodnega sodelovanja.

Z vero v Boga in v srečno bodočnost kraljevine Jugoslavije dajem ustavo kraljevine Jugoslavije.

3. septembra 1931. leta v Beogradu.

ALEKSANDER s. r.

BESEDILO USTAVE

Beograd, 3. septembra. AA. Današnje »Službene novine« objavljajo tole ustavo:

MI, ALEKSANDER I.,

po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije,

predpisujemo in proglašamo ustavo kraljevine Jugoslavije, ki se glasi:

Prvi oddelek

Splošne določbe

Čl. 1. Kraljevina Jugoslavija je dedna in ustavna monarhija.

Čl. 2. Grb kraljevine je dvoglavi beli orol v polju na rdečem ščitu. Na obeh glavah dvoglavega belega orla stoji kruna kraljevine.

Državna zastava je modro-belo-rdeča trobojnica v vodoravnem položaju ob navpičnem drogu.

Čl. 3. Službeni jezik kraljevine je srbsko-hrvatsko-slovenski.

Drugi oddelek

Državlanske pravice in dolžnosti

Čl. 4. Državljanstvo je v vsej kraljevini eno. Vsi državljani so pred zakonom enaki. Vsi uživajo enako zaščito oblasti. Ne priznavajo se plemstvo, naslovi in kakršnekoli predprave po rojstvu.

Čl. 5. Zajamčena je osebna svoboda. Nikdo se ne sme klicati na odgovor, za-

tvoriti ali kakorkoli oropati prostosti razen v primerih, ki jih določa zakon. Nezakoniti odvzem prostosti je kazniv.

Čl. 6. Nikomur se ne sme soditi pred nepristojnim sodiščem.

Čl. 7. Nihče ne sme biti sojen, dokler ni na pristojnem mestu zaslišan ali na zakoniti način pozvan, da se brani.

Čl. 8. Kazen se sme določiti samo po zakonu in se sme izvajati samo za dejanja, glede katerih je zakon naprej določil, da se kaznujejo s to kaznijo.

Čl. 9. Noben državljan ne sme biti izgnan iz države. Ne sme se pregnati v državi iz enega kraja v drugega in ne internirati v kakem kraju, razen v primerih, ki jih zakon posebej predvideva. Nikdo in v nobenem primeru se ne sme izgnati iz svoje domovinske občine, brez sodne razsodbe.

Čl. 10. Stanovanje je nedotakljivo. Oblastvo ne sme izvršiti nobene preiskave ali hišne preiskave v stanovanju državljanov, razen v primerih, ki jih je zakon predvidel in na način, kakor je zakon predpisal. Nezakonita kršitev te nedotakljivosti je kazniva.

Čl. 11. Svoboda vere in vesti sta zajamčeni. Priznane veroizpovedi so ravno pravne pred zakonom in lahko svojo vero javno izpovedujejo. Uživanje državljanskih in političnih pravic ni odvisno od veroizpovedi. Nihče ne more biti oproščen svojih državljanskih ali vojaških dolžnosti in obvez s tem, da se poziva na predpise svoje vere.

Vera se sme priznati samo z zako-

hu pravice in odstranitve družabnih nasprotij.

Čl. 24.

Kot posvetovalno telo v vprašanih gospodarskega in socialnega značaja se ustanovi gospodarski svet, ki bo dajal na zahtevo kraljevske vlade ali Narodnega predstavništva svoje strokovno mnenje. Gospodarski svet tvori zastopniki gospodarstvenikov in strokovnjaki v gospodarskih in socialnih vprašanjih. Način sestave in poslovanja gospodarskega sveta se uredi s posebnim zakonom.

Četrti oddelek

Državna oblast

Čl. 25.

Državna oblast se izvaja po odredbah te ustave.

Čl. 26.

Zakonodajno oblast vršita kralj in Narodno predstavništvo skupno. Narodno predstavništvo tvori senat in narodna skupščina.

Čl. 27.

Upravno oblast vrši kralj preko odgovornih ministrov po odredbah te ustave.

Čl. 28.

Sodno oblast vrše sodišča. Njihove razsodbe in sklepi se izrekajo in izvršujejo v imenu kralja na podlagi zakona.

Peti oddelek

Kralj

Čl. 29.

Kralj je zaščitnik narodnega edinstva in državne celote. On je čuvaj njenih interesov. Kralj potrjuje in proglašja zakone, postavlja državne uradnike in daje vojaške čine po odredbah zakona. Kralj je vrhovni zapovednik vseh vojnih sil. On podeljuje rede in druga odlikovanja.

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s poprovo meto
tuba Din 8.— in Din 13.—

Iz življenja in sveta

Pred odločitvijo v Haagu

V nekaj dneh bo izreklo paško mednarodno razsodišče svojo sodbo glede nameravane nemško-avstrijske carinske unije.

Od leve proti desni: Paul Boncour, zastopnik Francije, predsednik razsodišča Adachi, zastopnik Japonske in dr. Bruns, zastopnik nemških interesov

Ljudje v dveh eksemplarjih

Zanimive zgodbe o »dvojnikih« in dvojčkih -- Kako je Ford neprostovoljno daroval 10.000 dolarjev -- Dvojčki od raznih očetov

Čudna hudomušnost narave, ki ustvarja večkrat ljudi v dveh eksemplarjih, je že od nekdaj povzročala vsakovrstne zmede in zapletljave. Naj navedemo nekoliko primerov tega pojava.

Henry Ford, avtomobilski kralj, je imel svojega dvojnika v newyorškem fotoreporterju Jamesu Edwardsu in to ga je veljalo nekoč 10.000 dolarjev. Edwards spočetka sam ni vedel za svojo podobnost s slavnim ameriškim Krezom. Nekoč je bil službeno na nekem diplomatskem sprejemu v New Yorku, kar stopi k njemu eden vladnih zastopnikov in ga pozove, naj nikar ne stoji v ozadju dvorane, temveč naj pride malo bližje, med zastopnike vlad in visoke finance. »Hvala vam, hvala,« je menil presenečeni reporter, a politik je zamahnil z roko, čes: »Ni vredno hvale. Nikakor ne moremo dovoliti, da bi g. Henryja Forda nadlegovali novinarji (ki so prežali kakor Edwards v ozadju dvorane).«

Pozneje se je Edwards kaj mnogokrat zgodilo, da so ga zamenjali s Fordom. In nekoč je reporter to stvar izkoristil, da je iztisnil iz avtomobilskega kralja 10.000 dolarjev v prid gluhotnim otrokom. Pri neki dobrodelni prireditvi ga je nagovoril član prireditvenega odbora: »Gospod Ford bo gotovo nekaj več daroval.« — »Gotovo, gotovo,« je menil Edwards in je podpisal v Fordovem imenu 10.000 dolarjev. To je pisмено sporočil bogatašu, ta se je spočetka branil, končno se je vdal hote ali ne. Nekoč je povabil novinarja k sebi, da bi se prepričal o njiju podobnosti. Ko ga je zagledal, je vzkliknil: »Kdo je sedaj jaz?«

Pred daljšim časom je šla med umetniškimi krogi vest, da se je posrečilo odkriti sliko iz Beethovnovih mladnih let. Izkazalo pa se je, da je bila to le slika knjižničarja Witticha, ki je bil Beethovnu za čudo podob.

Tudi skladatelj Brahms je imel dvojnika v osebi Ernsta Wahliisa, ustanovitelja znane dunajske porcelanske tvrdke. Ker sta oba moža stanovala v isti ulici, se je dostikrat zgodilo, da so ju ljudje zamenjali.

Mark Twain pripoveduje v neki svoji humoreski, kako ga je lastna mati čisto

zamenjala z njegovim bratom Billom, s katerim sta si bila dvojčka. Mnogokrat je Marka dvakrat okopala, meneč, da je Bill...

Dvojčki si čestokrat niso podobni samo po zunanosti, temveč kažejo celo isto duševnost in isto usodo. Znana je cela vrsta primerov, da so dvojčki oboje istočasno za isto boleznijo, n. pr. poroča francoski psihiater Mauraux de Tour o dvojčkih, ki sta oboje istega dne za zasledovalno manijo. Neki drugi psihiater je pred nedavnim navedel primer, da sta neka dvojčka istočasno zapadla melanholiji in izvršila samomor, čeprav sta živel a daleč vsakebi v dveh različnih mestih.

V Nemčiji so imeli pred kratkim zanimiv proces. Neka žena je v kliniki porodila dvojčka, dečka in deklico. Mož jo je bil osumil, da ga je varala z drugim moškim in se ni hotel priznati za očeta. Sodniki so odredili preizkušnjo krvi in medicinski izvedenec je izjavil, da je po preizkušnji deklica prav gotovo tožiteljeva hči, za dečka pa ne more jamčiti. Fakultetna izjava je dopuščala možnost, da moreta biti dvojčka otroka različnih očetov. Vendar ni bilo mogoče dokazati, da je bilo v tem primeru tako.

Radioaktivna kri

V nadaljevanju poskusov, ki sta jih izvršila angleški raziskovalec sir Albert Abrams in ruski učenjak Gurvič, je odkril italijanski zdravnik dr. Giocando Protti prav zanimive radioaktivne lastnosti človeške krvi.

Ta radioaktivnost ima na človeški organizem dražilne vplive, če se kri vbrizga v mišično tkivo v majhnih množinah do 10 cm³. Injicirana kri izžareva žarke, ki so sposobni povzročiti v organizmu nove toke elektronov. Žarki so šibkejši ali močnejši, kakršna sta pač tip in zdravje človeka, iz katerega kri izvira. Pri bolnikih izžarevanje lahko popolnoma preneha.

Čitaite ilustrovano revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Pred novo konferenco v Londonu

V Londonu so prispeli že prvi indski delegati s svojimi ženami, da se udeležijo nove angleško-indijske konference za »okroglo mizo«, kateri bo prisostvoval tudi Gandhi

Theodore Dreiser:

Emanuela

Se se nisva mogla raziti. Zakaj, ko je ona v naslednjem letu najela atelje za poletje v neki koloniji umetnikov pri New Yorku, v tedanjem New Jerseyu, me je zopet povabila k sebi. Stanovala je v neskončno ljubkem kraju Doornveltu v rocklandskem okrožju, kjer si je bila ustvarila zatočišče in tističe za delo zelo zabavna skupina umetnikov. Njen pravi atelje je ležal nekoliko bolj v stran. Oboje mi je, da me ne bo nadlegovala in tudi, da se ne bo prepirala z menoj in to v vsakem primeru.

To je bilo zame nekaj novega! A sedaj, ko je preteklo že deset ali enajst let odkar sva se spoznala — takrat ji je bilo devetnajst let —! Kaj neki se je moralo zgoditi? Ali se mi je hotela ponuditi? Dvomil sem, da bi bila takšna njena volja, čeprav sem bil na to zelo radoveden. In obšlo me je zopet tisto staro, nezadoščeno kopnenje, da bi postala moja! Vendarle pa je to moje željo omejeval moj dejanski položaj. V tem času sem se bil že navezal na druge. Predolgo je bila čakala name.

Začel sem razmišljati. Ali naj ji ustrezem? Stari čari so me zopet začeli omreževati. Ali mar nisem zdaj imel žensko, ki mi je bila v vsakem pogledu blizu in mi je nudila vsega, česar sem si želel? Ali nisem bil že zaradi svojega pisateljevanja in psihološkega udejstvovanja

dolžan sprejeti njenega poziva?

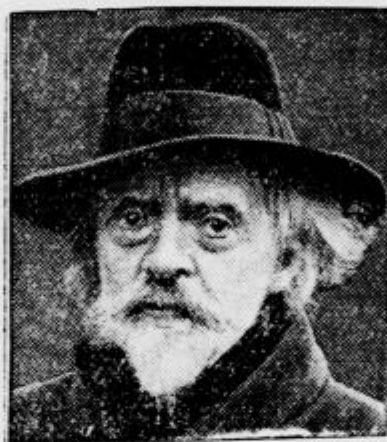
V vlaku sem še hladno razmišljal o tem, koliko se je pač Emanuela postarala. Na cilju sem izstopil. Name je čakal majhen voz, ki si ga je bila Emanuela izposodila pri sosedu. Njeno telo je bilo postalo mnogo zrelejše, to sem takoj opazil. Z nje je bilo izginilo nekaj tistega, kar ji je prej šlo čez glavo. Njena mladostna prožnost, ljubkost lilije. Navzlic temu pa je bila še vedno očarljiva. To je najljubše pisateljica, kar sem jih kdaj srečal! Sem rekel sam pri sebi. Kmalu pa sem odkril, da je še vedno zapletena v tisto čisto duhovno sfero umetnosti, ki bolj zrcali življenje, kakor da bi ga predstavljala. Ali naj se zaradi tega začneva pripraviti? Za kaj takega me ni bilo volja. Če bi bila dostopnejša, če bi manj odklanjala — dobro. Mogoče bi ji tudi jaz lahko ubežal. Toda — ali sem si je res še vedno želel? Čas je bil devetnajstletno deklico, ki sem jo takrat ljubil, prehušo spremenil. Nu, takšno je pač življenje! Zakaj bi se ga človek branil? Tudi sem bil zdaj čisto drugače nastrojen kakor ob najinem zadnjem sestanku. Bil sem mnogo zadovoljnejši in nekam vedrejši.

O priliki sem jo torej vprašal: »Povejte mi, Emanuela, ali ste v tem času kaj študirali Freudovo teorijo, s katero se danes ukvarjajo skoro vsi duhovni pri nas? In kaj menite o njej? Ali je v njej rešitev zla, o katerem govorijo?«

»Da, čitala sem Freuda,« je odvrnila.

Smrt odličnega angleškega publicista

V Londonu je umrl sir Thomas Henry Hall Caine eden najbolj znanih angleških publicistov in romanopiscev in sodelavec »Daily Telegrapha«. Njegove romane, med katerimi jih je bilo več prirejenih za film,

Sir Hall Caine

njegove članke in feljtone so ljudje zelo radi čitali. Med vojno je vodil propagando za Anglijo v Zedinjenih državah.

1918 je bil pod njegovim vodstvom izgotovljen angleški nacionalni vojni film. Caine je bil po študiranju prav za prav odvetnik, a tega poklica ni nikoli dejansko izvrševal, ker se je kmalu vdal pisateljevanju in pozneje novinarstvu.

Havliček v filmu

Prakiški filmski atelje A-B je pod Innemannovo režijo pravkar dovršil film, ki kaže najvažnejšo in najbolj dramatično dobo v življenju največjega češkega publicista in narodnega prvoboritelja Karla Havlička Borovskega.

Libreto je napisal dr. Jan Herben, junaka pa predstavlja Fr. Smolik s čudovito intencijo, ki jo je zmogel sam resničen igralec. Muziko je zložil E. Kostal. Vnanje prizore so snemali v izvirnih krajih dejanja, v Kutni Hori in Brikenu. Film, ki ga vsa češka javnost pričakuje z napetostjo, bodo prvič predvajali 15. t. m.

Ni Ovidov grob

Pred kratkim je šla iz Bukarešte po vsem svetu vest da so odkrili grob slavnega rimskega pesnika Ovida. Ta vest je zbudila posebno zanimanje v italijanskem mestu Sulmona, ki je pesnikov rojstni kraj. Sulmonski župan se je takoj obrnil do romunskega profesorja Bratesca z vseučilišča v Konstanci za bližje podatke. Odgovor, ki je sedaj prispel v Sulmono, pa je razdelil vse iluzije. Iz priloženih fotografij so namreč strokovnjaki lahko ugotovili, da ne gre za grob slavnega pesnika, temveč nekega človeka, ki je moral biti sicer bogat, a je pripadal nižjemu družbenemu krogu.

Ženski poklici v Rusiji

Pomanjkanje delovnih moči sili sovjetsko vlado, da pridruže neka dela samo ženskam, moške v teh strokah pa uporablja v drugih strokah. Tako je sprejel sovjat v Povolžju pred nedavnim resolucijo, ki naroča delovni oblasti, naj v teku enega meseca izdelata načrt za nadomestitev moških z ženskami v strokah, kjer moški niso nujno potrebni. Tako naj bi bilo moškim prepovedano udeleževati se v tramvajski službi kot vozniki, sprevodniki in nadzorniki. Sovjet je izdelal seznam 104 poklicev, ki bi naj bili namenjeni samo ženskam, med te spada n. pr. dostavljanje pošte.

»Ponekod je napravil name vtis, v celoti pa ga ni mogoče sprejeti. Ne! Njegovo razčlenjevanje je preveč sirovo in zahtevuje vse argumente zase. Resnica pa ni nikjer popolna. Kljub temu pa mi je bila Freudova teorija razodetje. Toda ali je res, da je spolna ljubezen temelj vsega življenja? Nihče ne more tega trditi! Narobe. Kako abotno bi bilo priznati si, da poganja naše življenje iz tako nizkotnih močvirij, po katerih brodi Freudova teorija. Bog ve, to je nemogoča reč!«

In navzlic poudarjeni simpatiji zame, ki sem jo bil ugotovil po njeni mili spremembi tona, v katerem je govorila, vključno nekakšni stopnjevanji nežnosti, s katero so vrele besedi iz nje, me je še vedno jezilo, čeprav ne več tako kakor kdaj prej, da se je v svojem tridesetem ali ena in tridesetem letu še vedno izmikala moškemu. Kako je bila že dejala? »Abotno bi bilo priznati si, da poganja življenje iz tako nizkotnih močvirij.« Budalost! Kakor da bi bilo to nekaj poniževalnega! In vendar je bila njena lepota prav za te reči, ki se jih je ogibala, kakor ustvarjena.

In ne samo zato, ker me je bila povabila k sebi, tudi zdaj, v pogovoru z njo sem občutil, da me je bila pozvala samo zaradi svoje notranje borbe, zaradi spora med čutno in duhovno ploskvijo svojega bistva. In nisem si mogel kaj, da ne bi zatajil svoje jeze zaradi tega njene izrabljanja mojega prijateljstva.

Z italijanskih zračnih manevrov

Nad Milanom in Spezio so se vršili — kakor smo poročali — veliki manevri vojne zračne flotilje. Slika kaže spuščanje fiktivne strupene megle nad Spezio

Mož, ki je prvi razkril polkovnika Redla

Burna in žalostna usoda nekdanj uglebnega ruskega častnika

Na revnem ležišču ob periferiji dunajskega drugega okraja, je umrl te dni 70letni starec, ki bi mu pa na zunaj prisodil prej 90 let. Mož, ki je umrl v največji bedi, je videl nekoč lepše dni in bi bil lahko napravil lepo kariero, toda strast in razsipnost sta ga spravila na kriv pota in mu uničila življenje.

Mož se je imenoval Jožef Jezes in je bil potomec ugledne petrograjske rodbine. Postal je častnik carske garde in je bil dosegel že čin nadporočnika, ko se je vdal razvratu. Alkohol, igra in ženske so mu v kratkem požrli vse imetje. Ko je ostal brez denarja, je okradel nekega tovariša. Tatvino so odkrili in Jezesa so obsodili na 4 leta trdnjavske ječe, vrhu tega so ga spodili iz vojske. Od vseh preziran in zavržen, se je napotil v Avstrijo, da začne novo življenje. Na Dunaj je prišel brez vseh sredstev in v neki kavarni je ukradel zimsko suknjo. Pravica ga je kmalu imela v svojih rokah in 3 leta težke ječe so bila kazna za ta njegov zločin. Skušal je pobegniti, a si je na begu zlomil nogo in so ga zopet prijeli. Smola in usoda sta ga zasledovali dalje.

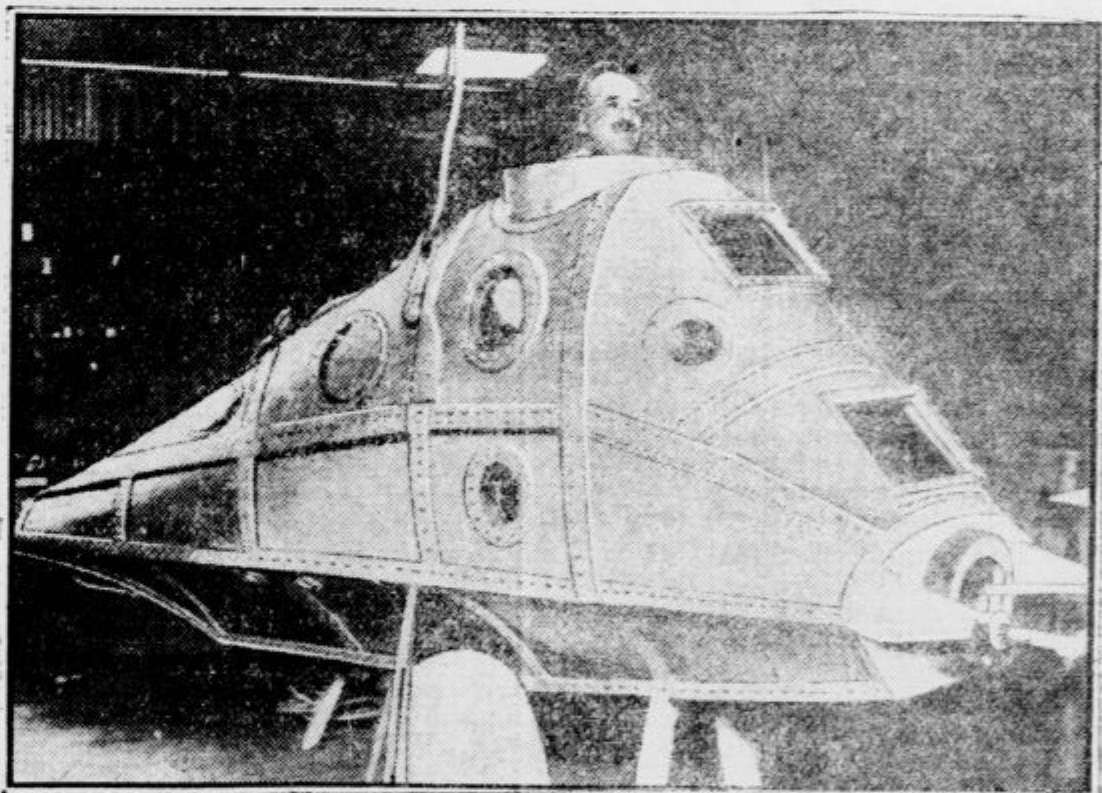
V ječi se je seznanil z nekimi proslulim vlomilcem in sta se dogovorila za vlom v neko blagajno, ki sta ga tudi izvršila, čim sta prišla na prosto. 15.000 kron, za tiste čase ogromen denar, jima je padlo v roke. Policija se je nekaj časa zaman trudila, da bi našla storilce. Nekega dne pa je hotel Jezes izmenjati ukraden tisočak, to je zbudilo sum, prijeli so ga in po kratkem času so mu izsilili priznanje. Veljalo ga je sedem let ječe.

L. 1906. je bil spet na prostem in se je potem tri leta preživljal s tatvinami suknj, ne da bi ga zalotili. Nekega dne se je zdelo, da se mu je nasmešnila neka druga vrsta »sreče«. Neki avstrijski stotnik, svoječasno vojni ataše v Petrogradu, ga je slučajno srečal na ulici in spoznal, pa mu je predlagal, naj stopi kot vohun v avstrijsko službo.

Jezes, ki je vedel, da bi ga to za vselej rešilo gmotnih skrbi, je predlog z veseljem sprejel in dolgo časa so bili z njegovim delom zadovoljni. Toda nekega dne so odkrili, da vohuni tudi proti Avstriji. Zaman je zatrdel, da je bilo to vohunjenje proti Avstriji samo navidezno, ker je hotel odkriti nekega ruskega vohuna, ki je moral sedeti v samem avstrijskem generalnem štabu. Niso mu verjeli in polkovnik Redl, ki je nastopal pri razpravi kot izvedenec proti njemu, je mirnodušno predlagal zanj najvišjo kazn. Obsodili so ga na štiri leta težke ječe, pri čemer mu niso vsteli 2 let preiskovalnega zapora. Še niso odsedeli svoje kazni, ko se je razširila vest, da se je polkovnik Redl zaradi vohunstva ustrelil. To je bil vohun, ki je sedel v avstrijskem generalnem štabu in ga je hotel Jezes razkrinkati, a mu niso dali časa za to. Da so ga takrat poslali, Redl ne bi Avstriji tako škodil, kakor ji je, kajti znameniti načrt za pohod avstrijske armade v primeru vojne z Rusijo, je bil Rusiji prisrbel šele pozneje.

Ko so Jezesa l. 1915. izpustili iz ječe, je divjala vojna. Poštenega zaslužka ni mogel dobiti, pričel je spet krasti suknje. L. 1916. so ga spet prijeli in za tatvino 83 suknj so mu dali 8 let ječe. Nič ni pomagalo, kajti še dvakrat je potem zaradi tatvin romal za zamrežena okna. V oktobru lanskega leta je odsedel svojo zadnjo kazn, bil pa je že tako strt, da ni mogel niti več krasti. Živel je do zadnjega od malenkostnih podpor, ki so mu jih dajali kot bivšemu avstrijskemu vohunu nekateri častniki bivšega avstrijskega generalnega štaba. Nekdanji njegov tovariš v ječi mu je iz usmiljenja prisrbel polomljeno posteljo, na kateri je starec končal svoje burno življenje, od katerega je celih 30 let presedel v ječi. Niso mu zaman dali naziv »častnega meščana steinskega«, po znani avstrijski kaznilnici Steinu.

„Čoln“ za iskanje zlata na morskem dnu

Neki ameriški inženjer je skonstruiral poseben »čoln«, s katerim hoče iskati na dnu Atlantskega oceana neko ladjo, ki se je potopila pred sto leti z več tisoč milijonskim zlatim tovorom

Zubkov je neizprosno

Aleksander Zubkov, ki je v zadnjem času svet nanj že pozabil, je obvestil novinarje o svojem potovanju v Doorn na Holandskem, kamor ga je nujno povabil bivši cesar Viljem. »Moj svak,« je o njem mirno pripovedoval Zubkov, »me je skoro kleče rotal, da bi mu povrnil zaljubljena pisma, ki sem jih svoječasno prejel od pokojne princese Viktorije. Ponudil mi je za ta pisma visoko denarno odškodnino. A kot gentleman sem moral odkloniti slično zaljivo ponudbo.«

Prav tako je odbil Zubkov tudi drugo Viljemovo zahtevo, da bi zapustil službo v najboljšem luksemburškem hotelu, kjer prejema sijajne napitnine kot plačilni natak. »Moj svak mi je dolgo dokazoval, da pomeni moje nameščenje v hotelu veliko razburjenje za vse Hohenzollernce, ker ponižuje njih mednarodni ugled. Viljema posebno razburja, da me omenja lastnik hotela kot »cesarjevega svaka« v svoji reklami. Kaj hočem: to privabi tujece... — Pustite to žalostno službo, — me je prosil, — in se preselite v Avstralijo ali Kongo. Kupil vam bom lepo farmo in zagotovil doživljenjsko rento.«

Toda Zubkov ne mara potovati predaleč. Smatra, da se je že dosti pomikal po svetu, in služba plačilnega natakarja se mu zdi zanesljivejši dohodek, kakor cesarjeva doživljenjska pokojnina.

Rim milijonsko mesto

Kakor poroča rimski statistični urad, je italijanska prestolnica prekoračila že ob koncu junija po številu prebivalstva milijon. 30. jun. je štel Rim 1.003.881 prebivalcev.

Vsak dan ena

»Vi torej ne verjamete nič?«
»Jaz verjamem samo to, kar vem...«
»... Nu, saj to je prav tisto, kar mi-slim...«

Ali si že obnovil članarino
Vodnikove družbe za letos

Harry Sinclair Drago:

Seviljski pevec

»Že davno sem ti odpustila. Čemu omenjaš vse to? Ona se je vrnila v samostan. Juan, ali je res ne boš nikoli pozabil?»

»Nikoli ne!« je zamišljeno šepnil Juan. »Marija se je za zmerom vrnila v samostan, ali v meni bo zmerom ostala živa!«

Lola je razburjeno vstala z naslona, na katerem je sedela, in nekajkrat stopila po sobi sem ter tja. Stara ljubosumnost je spet zavrela v njej.

»Bedak!« je togotno zakričala. »Ali ne vidiš, da si zaljubljen v senco! V senco, ki je v resnici ni več? Pozabi jo! Pozabi jo, Juan!«

Pokleknila je predenj in naslonila glavo na njegova kolena.

»Juan, ljubljani moj! Glej, jaz sem ti vendar ostala! Jaz, živa žena iz krvi in mesa! Juan, spomni se, kako sva bila nekdanj srečna in zadovoljna!«

»Pomiri se, Lola, vse je zaman! Daj mi roko in bodiva prijatelja!«

»Ne, Juan! S tvojim prijateljstvom se nočem zadovoljiti!«

Objela ga je in mu ponudila ustnice v poljub.

»Tvojo ljubezen hočem! Po tvojih poljubih hrepenim! Dragi, ljubljani moj!«

Lola je naslonila svoje vroče lice na Juanovo, ali zona jo je izpreletela. Njegov obraz je bil hladen, kakor da bi bil pravkar vstal iz groba. Nič več ni plamenela v njem vroča španska kri. Bil je onemogel, kakor mrtev. Lola se je v grozi zdržila; vihar čustev, ki so divjala v njeni notranjosti, se je odražal na njenem

obrazu. Pri naslednjih Juanovih besedah se je Lola zazdelo, da sanja.

»Lola,« je izpregovoril, »Lola, nikoli te nisem ljubil!«

»Ne?!« je zategnila.

»Ne, nikoli ne! — — —«

»Tedaž nočeš pozabiti one samostanske golobice?« se je zarogala Lola, ki ni mogla več brzditi svojega ljubosumja. »Dobro! Kolone se ti, da tudi mene ne boš pozabil!«

To rekši je z bliskovito naglico izdrla izza nogavice majhno bodalce in ga do držaja zasadila v Juanove prsi. Nekaj trenutkov je stala kakor okamenela nad svojim dejanjem in gledala, kako je Juan vrgel glavo nazaj. Ali njegove steklene oči so gledale še vedno naravnost v njene. Kar zavrtlo se ji je od strahu, ko je videla, da se je Juanov obraz spasil v porogljivem nasmehu. Prijel se je z desno roko za kraj, kjer je bilo srce, in trpko zašepetal:

»Uboga Lola — niti tega nisi pogodila! — Moje srce je tukaj!...«

Lola je zavrisnila od groze. Vrgla se je na onesveščeno telo in zavpila:

»Moj Bog, kaj sem storila! Juan! Oprosti mi! Odpusti!«

A Juan ji ni odgovoril. V tisti mračne sobe se je slišalo samo kapljanje krvi in tiktakanje ure.

»Mati božja!« je zajokala Lola. »Esteban! Esteban! Hitro! Pomagajte mi, Esteban!«

Preplašeni starič je planil iz svoje sobe. Ko je zagledal okrvavljeno tla, je za trenutek obstal sredi sobe, nezmožen pojmiti, kaj se je zgodilo.

»Ti! Ti!« je zakričal nato. »Podla deklina! Ubila si ga!«

Esteban je izdrl bodalce iz Juanovih prsi in zanesel mladeniča

na posteljo. Bridko je jokal nad njim in ga zaklinjal, naj odpre oči — naj ga še enkrat pogleda!

Lola pa je stala na svojem mestu in kakor iz uma nepremično buljila v nezvestnega mladeniča. Njene ustnice so nekaj mrmrale... Molitev ali kletev?

»Juan! Moj Juan!« je viknila še enkrat in se nezavestna zrušila na tla.

XX. POGLAVJE

V svetišču

V duši španskega naroda je globoko vkoreninjena vera, da tudi lahko ranjeni ljudje umro, če sami ne hrepenijo več po življenju. A Juan je ovrgel to prepričanje. On ni hrepenel po življenju, sleherni njegov živček je klical smrt, da bi ga rešila njegovih muk, a vzlic njegovi volji se mu je bolezen polagoma obračala na bolje. Stric Esteban mu je požrtvovalno stregel in njegova rana je bila že davno zaceljena. Okreval pa Juan vendarle ni. Venomer je nepremično ležal na postelji in po vse dni buljil predse. Le redkokdaj je odgovarjal na Estebanovo vprašanje. Esteban se je na vsi moč trudil, da bi zdravil Juana iz njegove globoke otožnosti. Velikokrat se je jezil nanj in ga zmerjal, a vse je bilo zaman. Nato ga je spet poizkušal razvedriti — niti to ni zaleglo.

Nekega dne je prišlo iz Madrida pismo, v katerem je senyor Montadas vpraševal, kdaj se misli Juan vrniti. A Juan tega pisma še pogledal ni. Stricu Estebanu je že zmanjkovalo potrpljenja.

»Juan!« je srdito vzkljnil. »Za Boga, kakšne neumnosti so to? Rana se ti je zacelila, zdravnik pravi, da si spet dober, ti pa ležiš tukaj dan za dnem kakor kak mrlič. Juan, ali res ne misliš nikoli več peti?«

KNJIGARNA TISKOVNE ZADRUGE V LJUBLJANI

se priporoča p. n. občinstvu

pri nakupu knjig

ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 3

(vogal Knafljeve in Šelenburgove ulice)

Iz življenja na deželi

RADEČE. — Gasilno društvo Radeče priredi vrtno veselico z bogatim srečelom 8. t. m. Začetek ob 3. popoldne. — Viljudno vabimo vse prijatelje gasilstva, da nas posetijo na ta dan.

KRSKO. V nedeljo, 6. t. m. ob 20. bo uprizarilo mariborsko gledališče efektno Frankovo povojno dramo »Karl in Ana«, ki je dosegla v Mariboru zelo lep uspeh. — Predprodaja v Krškem v trgovini g. Hočevarja.

RIBNICA. — Letos v pomladnih mesecih se je začelo tudi v Ribnici novo združeno življenje, za kar je dala povod splošna gospodarska kriza. Solški upravitelj gosp. Kmet je bil iniciator misli o gospodarski nabavni zadrugi. Zbral je okoli sebe nekaj ljudi, povečini kmetje, ki so se zanimali za zadrugo in videli v njej le svojo korist. Ustanovili so nabavno zadrugo, ki je dobila svoje lokale v Gorenji vasi pri »Lunču«. Kljub temu, da lokal ni bil preveč pri roki za spodnje vasi ribniške doline, je zadruga lepo napredovala, kar je mogoče samo pri dobrem in vestnem gospodarjenju. A kakor običajno, je prišlo tudi tu do konfliktov. Ves odbor zadruge je mahnil preveč na politično stran, čeprav je bila zadruga ustanovljena na strogo gospodarski podlagi. Iz odbora so hoteli izpodrinuti tudi g. Kmeta, ki ima največ zasluga za dober razvoj zadruge. Da jim to prepreči, je sam izstopil, a z njim izstopilo tudi mnogo združenih članov ob priliki izrednega obnove zborna dne 2. avgusta. In ustanovili so novo zadrugo z imenom »Kmetstvo gospodarska zadruga« ter za njo najeli lokale v bivši Lovšinovi trgovini pred postjo. Nedavno je nova zadruga že začela posloovati. K njej je prišlo tudi vse osebe stare zadruge, ker ve, da se je postavila na trdna tla, saj ima že ob svojem rojstvu nad 100 članov, a vsak dan pristopajo novi. Pozdravljamo zadrugo gibanje Ribničani, posebno novo zadrugo, ki le res strogo gospodarska ter ima zasigurno bodočnost.

SV. PETER POD GORAMI. Mlado in agilno sokolsko društvo je priredilo v dne 14. in 15. avgusta pravo nacionalno in sokolsko slavnost. Ze 14. avgusta je bila vsa v zastavah, zvečer se je vršila slavnostna baklada ob nenavadno veliki udeležbi sokolskega članstva in ostalega občinstva. A 15. avgusta so že zarana dopoldne prihitali Sokoli iz Celja. Avtobusi so prihajali od vseh strani, zbrala se je sokolska armada od Celja do Brezice in Zagreba. Ob 16. se je vršila svečana povorka z 700 člani in s konjenico na čelu. Na telovadišču je pozdravil Sokole v imenu občine br. Franc Kraner s temperamentnim nacionalnim govorom. V imenu domačega Sokolskega društva je pozdravil br. Degen predvsem br. župnega starostar Smertnika, zastopnika politične oblasti br. Svetino in vse ostale. Pozival je vse prisotne k novemu delu za narod in kralja. Trikratni zdravje je veljal našima prvima Sokoloma kralju Aleksandru in prestolonasledniku Petru. H koncu je prečital br. Degen pozdravno pismo brata E. Gangla. Br. Jože Smertnik se je nato zahvalil za iskrene pozdrave in bodril k nadaljnjemu delu. Sledil je res vzoren nastop. Pri orodni telovadbi se je posebno odlikovala vzorna župna vrsta članov in članic, kakor orodna vrsta iz Brezice. Po nastopu se je vršila narodna veselica ob sviranju izvrstne gasilske godbe iz Krškega. Prvi javni nastop našega mladega sokolskega društva je pokazal, da bi idilični St. Peter kmalu prava sokolska trdnjava, posebno se zato, ker mu etarostuje neumorni br. Ivan Kramer, dočim je podstarosta agilni br. France Gabron.

GORNJA RADGONA. Vse formalnosti za zgradbo novega carinarničnega poslopija v Gornji Radgoni so končane ter se je delo že pričelo. Tvrda Slajner in Jelenc iz Maribora je 20. avgusta dala podreti lepa drevesa obmurskega parka. Dne 24. avgusta t. l. so začeli številni delavci kopati temeljne rove, postavljati potrebne barake in dovažati orodje, tako da je trški park dobil takoj prvi dan povsem drugo lice. Ob ugodnem vremenu je upati, da bo nova stavba še to jesen pod streho. — Sokolsko društvo prosi vsa okoliška društva za sodelovanje pri prireditvi dne 6. septembra, da bo moglo kot obmejna sokolska postojanka dostojno proslaviti rojstni dan prestolonaslednika Petra.

GOMILSKO. V Zaklu pri Gomilskem je po daljši bolezni umrl večji posestnik g. Franc Vavle, po domače Hrovat. Bil je marljiv in vzoren gospodar in priljubljen. Pokojnik zapušta vdovo in pet dorašlih otrok. Eden njegovih sinov, visokošolske Leopold, je padel v svetovni vojni. Bodi pokojniku ohranjen blag spomin.

PILSTAJN. V ponedeljek 24. t. m. se je poročila gđ. Nada Regvatova, hčerka tukajšnjega trgovca in župana, z g. Stanetom Smidom iz ugledne rodbine v Jurklostru pri Rimskih toplicah. Mlademu paru želimo vsi srečo!

ŠALEŠKA DOLINA. Veleniška sokolska družina se pridno zbira na lepo urejenem letnem telovadišču. Kmalu popoldne se dvakrat tedensko razlega vesel smeh in živžav naše moške in ženske dece po obširnem prostoru. Krepro mahajo mali zagoreli drvarčki, resno ožemajo in žulijo robce pridne naše peričice, pri košnji se na združilo kakor za pravcato tekmo na zeleni trati. Obdani od smrekovega gozdiča. Sledita hita moški in ženski naraščai, ki pridno vadita predpisane vaje, da s tem pokažeta, da te čas, katerega prebijejo na telovadišču, bil dobro izrabljen: njim samim v telesni in duševni prid. staršem in prijateljem Sokola na v ponos in zadoščenje. Članice izražajo od njih po utrudljivih prostih vajah odboiko, od katere jih vadijeli komaj loči ob času ko že člani nestrono prestopajo sem in tja, da pridejo do droga in bradije, ki sta vedno oblezana. Skok v vis, daljavo, tek in metanje krogle iznopolnjujejo naše telovadne ure poleg rednih prostih in redovnih vaj. Da bo program našega javnega nastopa še bolj pester, večja šestnaestorica bratov večer za večerom za čas in okoliški učinkoviti simbolično-ritmični »Narej«. Veliko truda, veliko dela, a vse v zavesti, da bo to delo Sokolu v čast, domovini v rast... Prvič pokažemo uspeh našega dela in stremjenja javnosti na praznik dne 8. sept. Mladu društvo smo še in zato pričakujemo, da nas sosednja sokolska društva in Sokolstvu naklonjeno občinstvo z obilnim obiskom podkreni, da bomo dalje in še z večjim veseljem vztrajali na poti, ki smo si jo začrtali, da bomo dvignjenih glav, krenkih udov in vedre duše korakali proti cilju, ki si ga je postavilo Sokolstvo v dosego plemenitosti duše in krenkosti telesa! S prvim nastopom združimo tudi proslavo 10 letnice vladanja zaščitnika našega in prvega Sokola Nj. Vel. kralja Aleksandra, ker nam je Juniter-pluvius dne 16. t. m. to prepričal. V nadi, da bo tudi naravna lepota Šaleške doline mnogo pripomogla, da bomo lahko pozdravili v svoji sredi množestveno sokolsko občinstvo, pričakujemo polni lepih novov ta naš prvi dan nastopa. Na veselje svidenje v Velenju dne 8. septembra! — Zdravo!

BREŽICE. V soboto bo mariborsko narodno gledališče gostovalo s Frankovo povojno dramo »Karl in Ana«, s katero si je odlični moderni dramatik utrl pot na vse evropske odre. Obozujemo na to zanimivo in pomembno gostovanje. Naj si vsakdo kupi vstopnico že v predprodaji v trgovini pri g. Umeku. Pričetek predstave bo ob 20. v dvorani Narodnega doma.

KONJICE. Čebelarstva podružnica za konjski srez priredi 8. septembra ob 8. pri čebelnjaku g. nadzornika proge R. Bajca na čebelnjski postaji poučni tečaj, ki ga bo vodil priznani strokovnjak g. župnik v p. H. Peternel. Dobrodošli vsi čebelarji konjskega sreza!

MOJSTRANA. Na sokolski seji 28. avgusta se je končno rešilo vprašanje glede prevzema dvorane na Dovjem, s čimer bo Sokolu omogočeno ponovno delovanje. Od katastrofalne poplave pred šestimi leti, pri kateri je bil docela porušen nekdanji Sokolski dom, pa do danes se naš Sokol ni mogel razživeti, ker mu je manjkala prepotrebni prostor, kjer bi se članstvo moglo udeleževati. Br. Zima, lastnik omenjene dvorane, je dal dvorano Sokolu v najem za dobo 5 let ob jako ugodnih pogojih, v tem času si bo pa Sokol finančno že toliko opomogel, da si zgradi svoj dom v Mojstrani, kjer ima že na razpolago lep svet na Prolih, podarjen od domače agrarne zajednice. Dvorana, katero je vzel Sokol v najem, je brez inventarja, toda se bo v najkrajšem času izdelal, tako da bo dvorana že v bližnjih mesecih popolnoma uporabna za dramske predstave, telovadbo in druge prireditve. — Cementna tovarna v Mojstrani, last Jadranske banke, je bila pred kratkim prodana Trboveljski premogokopni družbi. Sedanji lastnik tovarne bi nadvse ustregel domačinom, ako bi pripomogel k čimprejšnjemu obratovanju tovarne, kajti ogromno število domačinov se je z zaslužkom v tovarni preživljalo, danes pa so ti sloji socialno popolnoma uničeni. — Telefonski vod od Jesenice proti Kranjski gori je v zelo slabem stanju in so pogovori na večje daljave zelo moteni. Žice so stare, težke, za-

rajeve. Obračamo se na pošto direkcijsko v Ljubljani, da zarjavele žice zamenja z bakrenimi.

GORNJI PETROVCI. Ob premestitvi šolskega upravitelja Stajnika Viktorja iz Stanjevecev v Gederovce je Sokolska četa v Gornjih Petrovcih priredila svojemu bratu prosvetarju in vrlemu načelniku prisrčno odhodnico. Težko bo pogrešala naša mala četa agilnega sokolskega delavca, kakor tudi učiteljsko dobroga tovariša. Na novem službenem mestu mu želimo obilo sreče.

GRADAC V BELI KRAJINI. Na praznik 8. t. m. priredi naše Sokolsko društvo veliko javno tombolo, združeno s telovadbo in ljudsko veselico v korist gradbenega fonda. Postaviti hočemo Sokolski dom, ki bo ognjišče sokolski misli in vzgojevalnica naraščaja za idejo jugoslovenskega edinstva. Po vsej Beli Krajini in tudi preko njenih mej pridno poseda narod po tomboških kartah, katerih vsaka stane 3 Din, ker bi bil vsakdo rad deležen lepih dobrot. Krasna spalnica, plug, kolo, peč, kotel za žganjekuho, obleka in drugi v kmetijstvu potrebni predmeti vlečejo vsakogar, da poizkusi svojo srečo. Tombola se bo vršila na občinskem vrtu, a v primeru slabega vremena v dvorani br. staroste. Sokolskemu društvu kakor tudi vsem udeležencem tombole želimo obilo uspeha!

PREVALJE. V soboto 5. t. m. vprižori Sokolski oder komedijo v 3. dejanjih »Automobilist« na svojem novo povečanem odru. Ker so se igralci 30. avgusta prav odlično odrezali na gostovanju v Rimskem vrelcu pri Kotljah, upamo, da bo repriza imela še več uspeha. Mladim diletantom želimo mnogo uspeha tudi pri nadaljnjem izvrševanju programa! — Zadušnica za mučenike v Bazovici se bo brala 6. septembra ob pol 10. v farni cerkvi. Po maši bo v dvorani g. Rozmana predavanje združeno z deklaracijami. Sokolsko društvo Prevalje vabi vsa društva, vsa podjetja in posameznike, da se v čim večjem številu udeležijo prireditve in s tem počaste spomin žrtve. — 17. t. m. bo proslavil naš Sokol stoletnico rojstva ustanovitelja Sokolstva dr. Miroslava Tyrša. K. D.

Radio

Izvlaček iz programov

Petek, 4. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Salonski kvintet. — 19.30: Vegetarijanska prehrana. — 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.30: Koncert iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Sobota, 5. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa in plošče. — 18: Prenos opere z Dunaja. — 20: Fanfare (prenos). — 20.30: Prenos baklade združenih pevskih zborov. — 21.30: Operetni večer. Vmes napoved časa in poročila. — **BEograd 11.35:** Plošče. — 12.45: Radio-orkester. — 17: Večerni koncert. — 19.50: Prenos opere iz gledališča. — 21.30: Poročila. — Nadaljevanje prenosa. — **ZAGREB 12.30:** Plošče. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 22.10: Slovenska glasba. — **PRAGA 19.30:** Humoriistični večer. — 21: Vojaška godba s sportne razstave v Pardubicah. — **BRNO 17:** Plošče. — 18.25: Pevski koncert. — 19.30: Ves program iz Prage. — **VARSAVA 16.30:** Mladinski koncert. — 20.15: Orkestralni in pevski koncert. — 22.30: Chopinove klavirske skladbe. — 23: Plesna glasba. — **DUNAJ 11.30:** Lahka godba orkestra. — 16: Popoldanski koncert. — 17: Monakvska kmečka kapela. — 18: Prenos Wagnerjeve opere »Mojsiri pevci Norimberške«. — 23: Stara plesna glasba na ploščah. — **BERLIN 20:** Orkestralni in pevski koncert. — 21.10: Kabaret. — 22.30: Godba za ples. — **KÖNIGSBERG 16.30:** Lahka glasba. — 19.10: Koncert orkestra. — 20: Zabaven program. — Godba za ples. — **MÜHLACKER 17:** Popoldanski koncert. — 19.45: Koncert orkestra in solistov. — 22.35: Godba za ples. — **BUDIMPESTA 9.15:** Vojaška godba. — 17.30: Orkestralni koncert. — 19: Pevski večer. — 20: Veselejša. — Lahka glasba. —

Novejši Najnovši službena patentna železna zelo praktična složitna postelja s tapetiranim madracom — praktična za vsako hišo, hotele, za putujoče osebe in nočne službe. Stanje Din 390. — Razpoložljiva postelja in železni-
kom po povzetju.

Lesena složitna patentna zelo praktična složitna postelja s tapetiranim madracom. — Stanje Din 290.

Poljska patentna postelja složitna praktična za turiste, vojske in za ferijalne kolonije. Stanje Din 350.

Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stanje Din 150.

Po tem imam čisto črhano perje kg po Din 48. — čisto belo gosje kg po Din 130. — in čisti puh kg po Din 250.

L. BROZOVIC, ZAGREB Ilica 62. III.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

HERWARD GROF AUERSPERG naznanja v svojem, kakor tudi v imenu vseh sorodnikov tužno vest, da je njegova stara mati

Emmy grofica Auersperg

roj. Valenta pl. Marchturn

dne 3. septembra 1931 po kratkem, težkem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno preminula.

Truplo blagopokojne se bo v soboto, dne 5. t. m., ob ¼4. uri popoldne pred hišo žalosti, Gradišče št. 10, slovesno blagoslovilo, nakar se prepelje in položi v rodbinski grobnici na Turjaku k večnemu počitku.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v ponedeljek, dne 7. t. m. ob 8. uri zjutraj v cerkvi nemškega viteškega reda in ob 8. uri zjutraj v grajski cerkvi na Turjaku.

Turjak, dne 3. septembra 1931.

11346